

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA

Član 1.

U Zakonu o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, broj 111/09) u članu 4. tačka 2) menja se i glasi:

„2) eksplozija je proces naglog sagorevanja koji nastaje kao posledica upotrebe zapaljivih tečnosti, zapaljivih gasova i ostalih gorivih materija koje sa vazduhom mogu stvoriti eksplozivnu smešu eksplozivnih materija praćenu udarnim talasom pritiska produkata sagorevanja i porastom temperature, kojim se ugrožavaju život i zdravlje ljudi i materijalna dobra;”.

Posle tačke 4) dodaju se tačka i zapeta i tač. 5)–16) koje glase:

„5) karakteristike reakcije materijala na požar su doprinosi materijala razvoju požara usled sopstvene razgradnje do koje dolazi izlaganjem tog materijala standardom definisanim ispitnim uslovima, koje se ogledaju kroz klasu zapaljivosti, emisiju dima, otkapavanje i/ili druga očekivana svojstva, koja ugrožavaju evakuaciju;

6) otpornost na požar je sposobnost objekta ili dela objekta da za utvrđeno vreme ispunjava zahtevanu nosivost (R) i/ili integritet (E) i/ili toplotnu izolaciju (I) i/ili drugo očekivano svojstvo, kako je propisano standardima o ispitivanju i klasifikaciji otpornosti na požar;

7) evakuacioni put iz objekta je put koji vodi od bilo koje tačke u objektu do spoljnog prostora ili sigurnog i bezbednog prostora u objektu;

8) koridor evakuacije čine građevinske konstrukcije zgrade kojima se ograničavaju prostorije za komunikaciju (hodnici, tampon-prostorije, stepeništa, vetrobrani, ulaz i sl.) i tako sprečava prodor plamena i dima iz prostorija za boravak i drugih prostorija ugroženih požarom, a koje imaju takve karakteristike (otpornost i reakcija na požar, širina, visina i dr.) da omogućavaju da osobe zatečene u požaru mogu sigurno i bezbedno (samostalno ili uz pomoć spasioca) napustiti objekat;

9) zaštitni sistemi i uređaji su sistemi u funkciji bezbednosti ljudi koji borave u objektu, objekta i vatrogasaca – spasilaca (stabilni sistemi za gašenje požara, stabilni sistemi za dojavu požara, stabilni sistemi za detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova, sistemi za kontrolu dima i toplote, sigurnosni sistemi napajanja, instalacije hidrantske mreže za gašenje požara, kao i mobilni uređaji za gašenje požara);

10) stambeni, odnosno stambeno poslovni objekat jeste objekat koji ima više od 80% korisne površine namenjene za stanovanje i prateće sadržaje (prostorije za garažiranje vozila, stanarske ostave, podstanicu grejanja, hodnike, stepeništa, liftovska okna i sl.) i u kome ostatak čini poslovni prostor;

11) poslovni, odnosno poslovno stambeni objekat jeste objekat koji ima više od 80% korisne površine namenjene za poslovanje (prodaju, kupovinu, usluge i sl.) i u kome su ostale prostorije stambene i/ili javne namene;

12) objekat javne namene jeste objekat koji ima više od 80% korisne površine namenjene za okupljanje ljudi (ugostiteljski objekti za smeštaj – izuzev kampa, kuće i stana za odmor, soba za iznajmljivanje, ugostiteljski objekti za ishranu i piće – izuzev kioska i sličnih objekata, obrazovni, kulturni, sportski, religiozni, i slični objekti,

autobuski, železnički, avio-terminali, putnička pristaništa i sl.) i u kome su ostale prostorije stambene i/ili poslovne namene;

13) procena opasnosti od požara jeste deo glavnog projekta zaštite od požara odnosno deo tehničke dokumentacije za izgradnju objekata kojim se utvrđuju zahtevi u pogledu mera zaštite od požara za konstrukciju, materijale, instalacije i potreba za opremanjem zaštitnim sistemima i uređajima, kada to nije utvrđeno propisom;

14) tehnička dokumentacija jeste skup projekata koji čine projekat za izvođenje u smislu zakona koji uređuje izgradnju, a koji se izrađuju za potrebe izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije objekata;

15) dobrovoljna vatrogasna društva jesu udruženja osnovana radi organizovanog dobrovoljnog učešća građana u sprovođenju zaštite od požara, spasavanju ljudi i imovine;

16) vatrogasni savezi (opštinski, gradski, okružni, pokrajinski i Vatrogasni savez Srbije) su stručne i humanitarne organizacije od posebnog interesa osnovane u cilju organizovanog i jedinstvenog učešća u ostvarivanju zaštite od požara, njihovih zajedničkih ciljeva i razvijanja svesti o značaju zaštite od požara, u okviru kojih deluju dobrovoljna vatrogasna društva i dobrovoljne vatrogasne jedinice.”

Član 2.

U članu 6. stav 1. posle reči: „propisima donesenim na osnovu njega,“ dodaju se reči: „da primenjuju mere zaštite od požara i eksplozija propisane zakonom, podzakonskim propisima i opštim aktima,“.

Član 3.

Posle člana 6. dodaje se član 6a koji glasi:

„Član 6a

U cilju sticanja znanja, veština i navika neophodnih za unapređivanje i učvršćivanje pozitivnih stavova i ponašanja značajnih za zaštitu od požara dece i učenika, nadležne školske i predškolske ustanove dužne su da u okviru školskih i predškolskih programa utvrde i sprovedu program edukacije o zaštiti od požara.

Nadzor nad utvrđivanjem i sprovođenjem programa edukacije o zaštiti od požara sprovodi ministarstvo nadležno za poslove prosvete.”

Član 4.

Član 16. briše se.

Član 5.

U članu 17. stav 2. tačka 6) reči: „i Sanacionog plana” brišu se.

Član 6.

U članu 20. stav 2. posle reči: „Na Plan zaštite od požara” dodaju se zapeta i reči: „uključujući i njegove izmene i dopune,“.

Član 7.

U članu 22. stav 2. posle reči: „Na Plan zaštite od požara” dodaju se zapeta i reči: „uključujući i njegove izmene i dopune,“.

Član 8.

U članu 23. stav 4. reči: „i objekata od posebnog značaja za odbranu” zamenjuju se rečima: „i objekata koje koristi Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije”.

Član 9.

Član 24. menja se i glasi:

„Član 24.

Privredno društvo odnosno drugo pravno ili fizičko lice, koje je vlasnik odnosno korisnik objekta ili zemljišta sa visokim rizikom od izbijanja požara razvrstava se u prvu kategoriju ugroženosti od požara (u daljem tekstu: subjekat u prvoj kategoriji) i obavezno je da organizuje sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara, obezbedi tehnički opremljenu i obučenu vatrogasnu jedinicu sa potrebnim brojem vatrogasaca i obezbedi adekvatnu opremu i uređaje za gašenje požara.

Privredno društvo odnosno drugo pravno ili fizičko lice, koje je vlasnik odnosno korisnik objekta ili zemljišta sa povećanim rizikom od izbijanja požara razvrstava se u drugu kategoriju ugroženosti od požara (u daljem tekstu: subjekat u drugoj kategoriji) i obavezno je da organizuje sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara i stalno dežurstvo sa potrebnim brojem lica stručno osposobljenih za sprovođenje mera zaštite od požara i obezbedi adekvatnu opremu i uređaje za gašenje požara.

Privredno društvo odnosno drugo pravno ili fizičko lice, koje je vlasnik odnosno korisnik objekta ili zemljišta sa izvesnim rizikom od izbijanja požara razvrstava se u treću kategoriju ugroženosti od požara (u daljem tekstu: subjekat u trećoj kategoriji) i obavezno je da organizuje sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara sa potrebnim brojem lica stručno osposobljenih za sprovođenje mera zaštite od požara i obezbedi adekvatnu opremu i uređaje za gašenje požara.

Razvrstavanje privrednih društava i drugih pravnih i fizičkih lica iz ovog člana vrši se rešenjem iz člana 23. ovog zakona.

Ministar nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: ministar) propisuje potrebnu tehničku opremljenost vatrogasne jedinice i broj vatrogasaca iz stava 1. ovog člana, kao i potreban broj lica stručno osposobljenih za sprovođenje zaštite od požara iz stava 2. ovog člana.”

Član 10.

U članu 25. stav 2. posle reči: „zakona” dodaju se reči: „i uslove i način izdavanja i oduzimanja ovlašćenja iz stava 1. ovog člana.”

Član 11.

U članu 27. stav 1. dodaju se tačka i zapeta i tačka 7) koja glasi:

„7) proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati iz objekta.”

Dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da postupaju po proračunima iz Plana zaštite od požara.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Plan zaštite od požara (autonomne pokrajine, jedinica lokalne samouprave i subjekata iz stava 1. ovog člana) mora biti usklađen sa promenama nastalim kao posledica urbanističkih, tehničko-tehnoloških i drugih promena od značaja za zaštitu od požara kroz izmene i dopune plana zaštite od požara.”

Dosadašnji stav 3. koji postaje stav 5. menja se i glasi:

„Na Plan zaštite od požara i izmene i dopune tog plana pribavlja se saglasnost Ministarstva.”

Dosadašnji stav 4. postaje stav 6.

Član 12.

Posle člana 27. dodaju se naziv iznad člana i član 27a koji glase:

„Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara

Član 27a

Subjekti u prvoj, drugoj i trećoj kategoriji ugroženosti od požara moraju imati Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara, koji moraju biti istaknuti na vidljivom mestu.

Subjekti u trećoj kategoriji ugroženosti od požara Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara donose u skladu sa članom 28. ovog zakona.”

Član 13.

Član 28. menja se i glasi:

„Član 28.

Privredno društvo odnosno drugo pravno ili fizičko lice, koje je vlasnik odnosno korisnik poslovnih, industrijskih i objekata javne namene i slobodnostojećih garaža, a koji nisu u obavezi da imaju Plan zaštite od požara prema članu 27. ovog zakona, kao i objekata u trećoj kategoriji ugroženosti od požara, i stambene zgrade donose Pravila zaštite od požara koja obuhvataju:

1) organizaciju tehnoloških procesa na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude obezbeđena bezbedna evakuacija ljudi i imovine i sprečeno njegovo širenje;

2) zaštitu od požara u zavisnosti od namene objekta sa potrebnim brojem lica osposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara;

3) Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara;

4) način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara;

5) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih za sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara;

6) proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati iz objekta.

Tač. 2), 4), 5) i 6) iz stava 1. ovog člana ne odnose se na obaveze stambene zgrade.

Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara iz stava 1. tačka 3) ovog člana moraju biti istaknuti na vidljivom mestu.

Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da postupaju po proračunima iz Pravila zaštite od požara.”

Član 14.

Naziv iznad člana i član 29. menjaju se i glase:

„Zaštita od požara u planskim dokumentima

Član 29.

Planski dokument, pored uslova propisanih posebnim zakonom koji uređuje oblast gradnje i uređenja prostora, u pogledu mera zaštite od požara i eksplozija, sadrži:

- 1) izvorišta snabdevanja vodom i kapacitet gradske vodovodne mreže koji obezbeđuju dovoljno količine vode za gašenje požara;
- 2) udaljenost između zona predviđenih za stambene i objekte javne namene i zona predviđenih za industrijske objekte i objekte specijalne namene;
- 3) pristupne puteve i prolaze za vatrogasna vozila do objekata;
- 4) bezbednosne pojaseve između objekata kojima se sprečava širenje požara i eksplozije, sigurnosne udaljenosti između objekata ili njihovo požarno odvajanje;
- 5) mogućnosti evakuacije i spasavanja ljudi.

Pre izrade planskih dokumenata nosilac posla na izradi planskog dokumenta dužan je da pribavi mišljenje Ministarstva, koje sadrži uslove zaštite od požara i eksplozija koje je potrebno predvideti predmetnim planskim dokumentima.”

Član 15.

Naziv iznad člana i član 30. menjaju se i glase:

„Osnovni zahtevi zaštite od požara prilikom projektovanja i izgradnje

Član 30.

Prilikom projektovanja i izgradnje objekta, koji se gradi prema zakonu koji uređuje oblast planiranja i izgradnje, moraju se obezbediti osnovni zahtevi zaštite od požara tako da se u slučaju požara:

- 1) očuva nosivost konstrukcije tokom određenog vremena;
- 2) spreči širenje vatre i dima unutar objekta;
- 3) spreči širenje vatre na susedne objekte;
- 4) omogući sigurnu i bezbednu evakuaciju ljudi, odnosno njihovo spasavanje.

Smatra se da su osnovni zahtevi zaštite od požara iz stava 1. ovoga člana ispunjeni ukoliko su sprovedeni zahtevi zaštite od požara:

- 1) utvrđeni posebnim propisima, standardima i drugim aktima kojima je uređena oblast zaštite od požara i eksplozija;
- 2) utvrđeni procenom rizika od požara, kojom su iskazane mere zaštite od požara za konstrukciju, materijale, instalacije i opremanje zaštitnim sistemima i uređajima.

Ukoliko ispunjenost zahteva zaštite od požara nije moguće dokazati na način propisan u stavu 2. ovog člana, Ministarstvo može prihvatiti dokazivanje ispunjenosti

zahteva zaštite od požara i prema stranim propisima i standardima, kao i prema priznatim metodama proračuna i modelima ukoliko su tim propisima predviđeni.

Ispunjenost osnovnih zahteva zaštite od požara prema priznatim metodama proračuna i modelima iz stava 3. ovog člana dokazuje se funkcionalnom probom sistema u realnim uslovima prilikom utvrđivanja podobnosti za upotrebu u pogledu sprovedenosti mera zaštite od požara iz člana 36. ovog zakona.

Odstupanje od osnovnog zahteva zaštite od požara moguće je ako je taj zahtev bliže uređen posebnim propisom.”

Član 16.

Član 31. menja se i glasi:

„Član 31.

Glavni projekat zaštite od požara je sastavni deo tehničke dokumentacije za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju objekata sa svim pripadajućim instalacijama, opremom i uređajima.

Glavni projekat zaštite od požara iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) tehnički izveštaj (podatke o lokaciji objekta značajne za zaštitu od požara, opis objekta, procenu opasnosti od požara, podelu objekta na požarne sektore, definisanje evakuacionih puteva, kriterijume za izbor materijala za konstrukcije koje treba da budu otporne na požar, kriterijume za izbor materijala za enterijer za koji postoje posebni zahtevi u pogledu otpornosti na požar, procenu opasnosti od požara koja potiče od tehnološkog procesa i materija koje se u njima koriste ili skladište, opis instalacija za automatsko otkrivanje i dojavu požara, detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova, kao i opis stabilnih i mobilnih instalacija i uređaja za gašenje požara, evakuacione puteve za spasavanje lica i imovine, kriterijume za izbor mobilne opreme za gašenje požara, opis instalacija za fluide koji se koriste u objektu i dr.),

2) proračunske osnove (proračun požarnog opterećenja požarnih sektora, proračun kapaciteta evakuacionih puteva u objektu, proračun vremena potrebnog za evakuaciju ljudi i dr.),

3) grafičku dokumentaciju (situacioni plan sa ucrtanim susednim objektima i saobraćajnicama, osnove svih nivoa i krova, karakteristične podužne i poprečne preseke sa ucrtanim požarnim sektorima, dispoziciju procesne tehnološke opreme i opreme koja pripada instalacijama za gašenje požara, šeme sistema za otkrivanje i dojavu požara, gasnu detekciju, gromobranske instalacije, razvode mašinskih instalacija za automatsko gašenje požara, sistem za odvođenje dima i toplote, sisteme za ventilaciju i dr.) i

4) predmer opreme i sredstava za zaštitu od požara.

Izuzetno od stava 1. ovog člana glavni projekat zaštite od požara ne mora biti sastavni deo tehničke dokumentacije ukoliko se osnovni zahtevi zaštite od požara iz člana 30. ovog zakona mogu sagledati kroz tehničku dokumentaciju za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju objekta.”

Član 17.

Član 33. menja se i glasi:

„Član 33.

Područne jedinice organa državne uprave u čijoj je nadležnosti zaštita od požara daju saglasnost na tehničku dokumentaciju u pogledu mera zaštite od požara, za izgradnju, rekonstrukciju i dogradnju objekata sa svim pripadajućim instalacijama, opremom i uređajima i to:

1) stambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih objekata površine veće od 2.000 m² ili spratnosti P+4+Pk(PS) i preko, zgrada za stanovanje zajednica, hotela, motela i zgrada za trgovinu na veliko i malo površine veće od 400 m² ili spratnosti preko P+2, kao i restorana, barova i sličnih ugostiteljskih objekata;

2) objekata javne namene na drugom mestu nepomenutih;

3) velikih i srednjih garaža koje su samostalne ili velikih i srednjih garaža sa pripadajućim objektima;

4) objekata i prostora na kojima se proizvode, prerađuju i skladište hemikalije koje mogu izazvati požar ili eksploziju ili ugroziti zdravlje i bezbednost ljudi i materijalnih dobara;

5) objekata u čijim se pogonima proizvode, prerađuju ili obrađuju čvrste zapaljive materije, pri čemu nastaju eksplozivne smeše gasova, para i prašine;

6) stanica za snabdevanje gorivom motornih vozila ili plovila na sopstveni pogon, skladišnog kapaciteta do 500 m³ zapaljivih tečnosti;

7) industrijskih objekata, visokoregálnih skladišta, skladišnih objekata površine preko 1.500 m², kao i drugih skladišnih objekata određenih posebnim propisom;

8) elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona od 20 i 35 kV i trafostanica na otvorenom snage preko 2000 kVA;

9) naftovoda, produktovoda i gasovoda koji nisu obuhvaćeni članom 34. stav 1. tačka 1);

10) objekata za skladištenje eksplozivnih materija do 1000 kg;

11) slobodnostojeće kotlarnice snage preko 50 kW;

12) objekata bazne i prerađivačke hemijske industrije, crne i obojene metalurgije, objekata za preradu kože i krzna, objekata za preradu kaučuka, objekata za proizvodnju celuloze i papira i objekata za preradu nemetalčnih mineralnih sirovina, objekata za proizvodnju biodizela;

13) silosa, graničnih prelaza, objekata kazneno-popravnih ustanova;

14) stadiona od 1.000 do 20.000 gledalaca, objekata u kategoriji visokih do 50m;

15) hidroelektrana i hidroelektrana sa pripadajućom branom snage do 10 MW, termoelektrana snage do 10 MW i termoelektrana-toplana električne snage do 10 MW i dalekovoda i trafostanica napona do 110 kV;

16) objekata i postrojenja za pripremu vode za piće i objekata i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;

17) kulturnih dobara od izuzetnog značaja i objekata u njihovoj zaštićenoj okolini i kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne baštine (osim pretvaranja zajedničkih prostorija u stan odnosno poslovni prostor u zaštićenoj okolini kulturnih dobara od izuzetnog značaja i kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne baštine);

18) postrojenja za tretman neopasnog otpada, spaljivanjem ili hemijskim postupcima određena posebnim propisom;

19) postrojenja za tretman opasnog otpada spaljivanjem, termičkim i/ili fizičkim, fizičko-hemijskim, hemijskim postupcima, kao i centralnih skladišta i/ili deponija za odlaganje opasnog otpada i regionalnih deponija odnosno deponija za odlaganje opasnog otpada, određena posebnim propisom;

20) pristaništa, luka;

21) objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije (vetar, biogas, solarna energija, geotermalna energija, biomasa, deponijski gas, gas iz komunalnih otpadnih voda i dr.) i elektrana sa kombinovanom proizvodnjom, pojedinačne snage do 10 MW;

22) objekata, odnosno delova objekata unutar kojih se smešta telekomunikaciona oprema i sistemi.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na davanje saglasnosti na tehničku dokumentaciju koja sadrži izmene nastale u toku građenja objekta u odnosu na tehničku dokumentaciju na koju je data saglasnost, ukoliko te izmene utiču na bezbednost sa aspekta zaštite od požara i eksplozija.

Saglasnost iz stava 1. i 2. ovog člana pribavlja investitor, odnosno vlasnik objekta u proceduri propisanoj zakonom koji uređuje izgradnju.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana za objekte posebne namene koje koristi Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije daje Ministarstvo odbrane, u skladu sa posebnim zakonom.”

Član 18.

Član 34. menja se i glasi:

„Član 34.

Ministarstvo daje saglasnost na tehničku dokumentaciju u pogledu mera zaštite od požara, za izgradnju, rekonstrukciju i dogradnju objekata sa svim pripadajućim instalacijama, opremom i uređajima i to:

1) objekata za preradu nafte i gasa, međunarodnih i magistralnih produktovoda, gasovoda i naftovoda za transport, gasovoda nazivnog radnog natpritiska preko 20 bara, ukoliko prelaze najmanje dve opštine, skladišta nafte, gasa i naftnih derivata kapaciteta preko 500 m³, skladišta zapaljivih gasova preko 200 m³, kao i terminala za opasne terete i svih objekata ove namene u lukama odnosno pristaništima;

2) stadiona za 20.000 i više gledalaca, objekata visine 50 i više metara, objekata koji se bave proizvodnjom za vojne potrebe (namenska industrija);

3) hidroelektrana i hidroelektrana sa pripadajućom branom snage 10 i više MW, termoelektrana snage 10 i više MW i termoelektrana-toplana električne snage 10 i više MW i dalekovoda i trafostanica napona 110 i više kV;

4) aerodroma za javni vazdušni saobraćaj;

5) drumskih i železničkih tunela i metroa;

6) objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije (vetar, biogas, solarna energija, geotermalna energija, biomasa, deponijski gas, gas iz komunalnih otpadnih voda i dr.) i elektrana sa kombinovanom proizvodnjom, pojedinačne snage 10 i više MW;

7) nuklearnih objekata i drugih objekata koji služe za proizvodnju nuklearnog goriva, radioizotopa, ozračivanje, uskladištenje radioaktivnih otpadnih materija za naučno-istraživačke svrhe;

8) objekata za skladištenje eksplozivnih materija preko 1000 kg.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na davanje saglasnosti na tehničku dokumentaciju koja sadrži izmene nastale u toku građenja objekta u odnosu na tehničku dokumentaciju na koju je data saglasnost, ukoliko te izmene utiču na bezbednost sa aspekta zaštite od požara i eksplozija.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana pribavlja investitor, odnosno vlasnik objekta u proceduri propisanoj zakonom koji uređuje izgradnju.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana za objekte posebne namene koje koristi Ministarstvo odbrane i Vojska Srbije daje Ministarstvo odbrane, u skladu sa posebnim zakonom.”

Član 19.

Član 36. menja se i glasi:

„Član 36.

Kada je predmet tehničkog pregleda u smislu zakona kojim se uređuje izgradnja objekat iz člana 34. ovog zakona, član komisije za tehnički pregled koji utvrđuje podobnost objekta za upotrebu u pogledu sprovedenosti mera zaštite od požara predviđenih u tehničkoj dokumentaciji je lice sa licencom zaposleno u organu državne uprave nadležnom za poslove zaštite od požara ovlašćeno za donošenje rešenja u delokrugu rada. Za potrebe ovog lica tehničke poslove obavljaju stručne osobe zaposlene u organu državne uprave nadležnom za poslove zaštite od požara.

Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i na pojedine objekte iz čl. 33. i to:

1) stambene, stambeno-poslovne i poslovne objekte, a koji spadaju u visoke objekte u skladu sa posebnim propisom;

2) zgrade za stanovanje zajednica, hotele, motele, restorane i objekte za trgovinu na veliko i malo, površine preko 2.000 m²;

3) noćne klubove i slične ugostiteljske objekte;

4) druge objekte javne namene površine preko 500 m²;

5) velike samostalne garaže;

6) objekte u kojima se proizvode, prerađuju i skladište hemikalije koje mogu izazvati požar ili eksploziju ili ugroziti zdravlje i bezbednost ljudi i materijalnih dobara;

7) objekte u čijim se pogonima proizvode, prerađuju ili obrađuju čvrste zapaljive materije, pri čemu nastaju eksplozivne smeše gasova, para i prašine;

8) stanice za snabdevanje gorivom motornih vozila ili plovila na sopstveni pogon, skladišnog kapaciteta do 500 m³ zapaljivih tečnosti;

9) industrijske objekte površine preko 3.000 m² i skladišne objekte površine preko 1.500 m², kao i sva visokoregalna skladišta;

10) elektroenergetska postrojenja nazivnog napona od 35 kV i trafo-stanice na otvorenom snage preko 10 MVA;

11) naftovode, produktovode i gasovode koji nisu obuhvaćeni članom 34. stav 1. tačka 1) ovog zakona;

12) objekte za skladištenje eksplozivnih materija do 1.000 kg;

13) slobodnostojeće kotlarnice snage preko 300 kW;

14) objekte bazne i prerađivačke hemijske industrije, crne i obojene metalurgije, objekte za preradu kaučuka, objekte za proizvodnju celuloze i papira, objekte za preradu nemetalčnih mineralnih sirovina i objekte za proizvodnju biodizela;

15) objekte kazneno-popravnih ustanova;

16) stadioni od 1.000 do 20.000 gledalaca;

17) trafostanice napona od 35 kV;

18) kulturna dobra od izuzetnog značaja i objekte u njihovoj zaštićenoj okolini i kulturna dobra upisana u Listu svetske kulturne baštine (osim pretvaranja zajedničkih prostorija u stan odnosno poslovni prostor u zaštićenoj okolini kulturnih dobara od izuzetnog značaja i kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne baštine);

19) postrojenja za tretman neopasnog otpada, spaljivanjem ili hemijskim postupcima, određena posebnim propisima;

20) postrojenja za tretman opasnog otpada spaljivanjem, termičkim i/ili fizičkim, fizičko-hemijskim, hemijskim postupcima, kao i centralna skladišta i/ili deponija za odlaganje opasnog otpada i regionalnih deponija odnosno deponije za odlaganje opasnog otpada, određena posebnim propisima;

21) pristaništa i luke;

22) objekte za proizvodnju energije iz biogasa i biomase i elektrane sa kombinovanom proizvodnjom, pojedinačne snage do 10 MW.

Lice iz stava 1. ovog člana utvrđuje podobnost objekta za upotrebu u pogledu sprovedenosti mera zaštite od požara rešenjem iz stava 1. u roku od 15 dana od dana dostavljanja zahteva od strane investitora.

Kada je predmet tehničkog pregleda objekat koji nije obuhvaćen stavovima 1. i 2. ovog člana, član komisije za tehnički pregled koji utvrđuje podobnost objekta za upotrebu u pogledu sprovedenosti mera zaštite od požara predviđenih u tehničkoj dokumentaciji je lice koje poseduje odgovarajuću licencu prema propisima iz zaštite od požara.

Objekat je podoban za upotrebu u pogledu sprovedenosti mera zaštite od požara ako je:

1) izgrađen u skladu s tehničkom dokumentacijom na koju je data saglasnost;

2) obezbeđen dokaz o karakteristikama konstrukcija kao i elementima konstrukcija koji treba da budu otporni prema požaru, dokaz o karakteristikama opreme, uređaja i instalacija sa posebnim karakteristikama prema požaru i eksploziji, kao i dokaz o karakteristikama materijala za enterijer i instalacije za koje se postavljaju posebni zahtevi u pogledu karakteristika prema požaru, materijalima koji se koriste ili skladište u tehnološkom procesu;

3) obezbeđen dokaz o ispravnom funkcionisanju i delovanju izvedenih instalacija i uređaja za automatsko otkrivanje i dojavu požara, gašenje požara i detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova, instalacija u zonama opasnosti od eksplozije, i instalacija za odvođenje dima i toplote;

4) obezbeđen dokaz o ispravnom funkcionisanju i delovanju izvedenih instalacija hidrantske mreže za gašenje požara, kao i mobilnih uređaja za gašenje požara;

5) obezbeđen dokaz o izvršenim merenjima i pregledu ugrađenih mašinskih, vodovodnih i električnih instalacija.

Dokaz iz stava 5. tačka 3) ovog člana izdaje ovlašćeno pravno lice - izvođač radova sa odgovarajućim ovlašćenjem za izvođenje posebnih sistema i mera zaštite od požara.

Dokaz iz stava 5. tačka 4) ovog člana izdaje ovlašćeno pravno lice iz člana 44. ovog zakona.

Član 20.

U članu 40. stav 2. menja se i glasi:

„Za finalnu obradu horizontalnih i vertikalnih površina koridora evakuacije u objektima iz stava 1. ovog člana mogu se upotrebljavati samo materijali koji imaju zahtevane karakteristike reakcije na požar u skladu sa propisima i standardima za koje se mora pribaviti dokaz o karakteristikama reakcije na požar izdat od nadležne ustanove u skladu sa posebnim propisima i dati ga na uvid nadležnom organu.”

Dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„U objektima iz stava 1. ovog člana, način postavljanja instalacija i materijali za instalacije moraju imati odgovarajuće karakteristike u požaru u skladu sa propisima i standardima, i za to je potrebno pribaviti dokaz izdat od nadležne ustanove u skladu sa posebnim propisima i dati ga na uvid nadležnom organu.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 21.

Član 42. menja se i glasi:

„Član 42.

Pri projektovanju i izgradnji objekata kao što su hoteli, robne kuće, tržni centri, bioskopi, dečije ustanove, škole, visokoškolske ustanove, ustanove kulture, zdravstvene ustanove, sportske i koncertne dvorane, stadioni sa poslovnim prostorom, aerodromske zgrade i visoki objekti, obavezna je ugradnja sistema za otkrivanje i dojavu požara.

Pri projektovanju i izgradnji visokih objekata (osim stambenih objekata) obavezna je ugradnja sistema za gašenje požara.

Pri projektovanju i izgradnji objekata iz stava 1. ovog člana (osim visokih objekata) obavezna je izrada procene rizika na osnovu proračunske metode prema odgovarajućim tehničkim propisima i standardima u cilju utvrđivanja potrebe za ugradnjom stabilnih sistema za gašenje požara kada obaveza ugradnje nije definisana posebnim propisom.

Za objekte koji nisu obuhvaćeni stavom 1. obavezna je izrada procene rizika kojom se utvrđuje potreba za ugradnjom sistema za blagovremeno otkrivanje, dojavu i gašenje požara.”

Član 22.

Naziv iznad člana i član 43. menjaju se i glase:

„Održavanje instalacija i uređaja

Član 43.

Instalacije i uređaji za automatsko otkrivanje i dojavu požara, gašenje požara, detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova, instalacije u zonama opasnosti od eksplozije, instalacije za odvođenje dima i toplote, instalacije hidrantske mreže za gašenje požara, kao i mobilni uređaji za gašenje požara moraju se održavati u ispravnom i funkcionalnom stanju, sprovođenjem odredbi tehničkih propisa, standarda i uputstava proizvođača.”

Član 23.

Naziv iznad člana i član 44. menjaju se i glase:

„Kontrolisanje instalacija i uređaja

Član 44.

Ispravnost instalacija i uređaja za automatsko otkrivanje i dojavu požara, gašenje požara, detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova, instalacija u zonama opasnosti od eksplozije, instalacija za odvođenje dima i toplote, instalacija hidrantske mreže za gašenje požara, kao i mobilnih uređaja za gašenje požara mora se kontrolisati na svakih šest meseci od strane ovlašćenog pravnog lica.

Ministar propisuje posebne uslove za davanje i oduzimanje ovlašćenja, način davanja i oduzimanja ovlašćenja, posebne uslove tehničke opremljenosti, način i poslove kontrolisanja, sadržaj isprave o kontrolisanju kao i broj, stručnu spremu i uslove za zaposlena lica koji obavljaju poslove kontrolisanja iz stava 1. ovog člana.”

Član 24.

Posle člana 44. dodaju se naziv iznad člana i član 44a koji glase:

„Donošenje tehničkih propisa

Član 44a

Ministar donosi tehničke propise kojima se uređuju bezbednost i zaštita od požara i eksplozija na instalacijama i objektima uzimajući u obzir vrstu instalacija, specifičnost samog objekta, delatnost koja se u objektu obavlja i opasnost od požara i eksplozija za ljude i imovinu, kao i druge tehničke propise potrebne za sprovođenje ovog zakona.”

Član 25.

U članu 52. stav 1. tačka 1) reči: „mora imati visoku školsku spremu tehničke struke”, zamenjuju se rečima: „može biti lice koje je steklo najmanje 240 ESPB bodova na akademskim ili strukovnim studijama tehničko-tehnološke naučne oblasti”, a reči: „višu stručnu spremu” zamenjuju se rečima: „prvi stepen visokog obrazovanja tehničko-tehnološke naučne oblasti”.

U tački 2) reči: „višu stručnu spremu” zamenjuju se rečima: „prvi stepen visokog obrazovanja”.

U tački 3) reči: „srednju stručnu spremu” zamenjuju se rečima: „srednje obrazovanje”.

Dodaje se stav 3. koji glasi:

„Uslovi iz stava 2. ovog člana primenjuju se i na profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice Ministarstva.”

Član 26.

U članu 53. st. 1. i 2. menjaju se i glase:

„Osnovna obuka iz oblasti zaštite od požara organizuje se za sve zaposlene odmah po stupanju na rad, a najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na rad.

Osnovnu obuku i praktičnu proveru znanja zaposlenih za potrebe trećih lica obavljaju pravna lica iz člana 25. i člana 56. stav 1. ovog zakona. Lica koja rade na poslovima zaštite od požara mogu obavljati osnovnu obuku i praktičnu proveru znanja iz stava 1. ovog člana u pravnom licu u kome su zaposleni.”

Dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Program osnovne obuke zaposlenih ima opšti deo i posebni deo koji sadrži specifičnosti zaštite od požara za delatnost kojom se pravno lice bavi. Minimum sadržaja programa osnovne obuke zaposlenih iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.”

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

Član 27.

U članu 59. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Ministarstvo vrši nadzor nad radom vatrogasnih jedinica, osim vatrogasnih jedinica Ministarstva odbrane i Vojske Srbije.”

Član 28.

Dodaju se naziv iznad člana i član 59a koji glase:

„Vatrogasno-spasilačke jedinice Ministarstva

Član 59a

Vatrogasno-spasilačke jedinice Ministarstva iz člana 59. ovog zakona jesu snage zaštite i spasavanja u Republici Srbiji u skladu sa posebnim zakonom, i reaguju u akcijama usmerenim na eliminisanju pojava nesreće, spasavanja ugroženog stanovništva i materijalnih dobara i otklanjanja posledica požara, elementarnih nepogoda i drugih nesreća.

Na prava i obaveze pripadnika vatrogasno-spasilačkih jedinica u pogledu radnopravnog statusa, primenjuju se propisi kojima je uređen radno pravni status zaposlenih u Ministarstvu.

Organizaciju, način rada, postupanje prilikom izvršavanja zadataka zaštite i spasavanja kao i način vršenja službe, kao i unutrašnjem redu u jedinici, u pogledu specifičnosti uređenja rada vatrogasno-spasilačkih jedinica, bliže propisuje ministar.

Uniformisani pripadnici vatrogasno-spasilačkih jedinica Ministarstva mogu biti samo oni kandidati koji nakon sprovedenog konkursa uspešno završe Osnovnu obuku za pripadnike vatrogasno-spasilačkih jedinica Ministarstva.

Polaznik kursa za Osnovnu obuku za pripadnike vatrogasno-spasilačkih jedinica Ministarstva, osim osnovnih uslova za prijem u radni odnos u Ministarstvu, utvrđenih posebnim zakonom, moraju da zadovoljavaju i posebne uslove, i to:

- 1) da ne može biti mlađi od 19 godina niti stariji od 30 godina;

2) da najmanje godinu dana imaju prebivalište na teritoriji organizacione jedinice za koju se raspisuje konkurs;

3) da ispuni posebne uslove u pogledu kriterijuma zdravstvene, psiho-fizičke i bazične motoričke sposobnosti.

Za raspoređivanje na rukovodeća radna mesta u vatrogasno- spasilačkim jedinicama Ministarstva potrebno je najmanje pet godina radnog staža na poslovima zaštite i spasavanja u vatrogasno-spasilačkim jedinicama.

Pripadnici vatrogasno-spasilačkih jedinica Ministarstva dužni su da se stručno usavršavaju u skladu sa planovima i programima koje utvrđuje Ministarstvo.

Bliže propise o kriterijumima za izbor kandidata za polaznike kursa za Osnovnu obuku pripadnika vatrogasno-spasilačkih jedinica, kao i o stručnom osposobljavanju, usavršavanju i napredovanju pripadnika vatrogasno-spasilačkih jedinica Ministarstva, donosi ministar.”

Član 29.

Član 63. briše se.

Član 30.

Naziv iznad člana i član 65. menjaju se i glase:

„Dobrovoljno vatrogastvo

Član 65.

U budžetu jedinica lokalne samouprave, budžetu autonomne pokrajne i budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za programske aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava odnosno vatrogasnih saveza osnovanih za određenu teritoriju, u skladu sa zakonom.

Osnivanje, organizaciju, delovanje, prava i obaveze pripadnika dobrovoljnih vatrogasnih jedinica, društava odnosno saveza propisuje ministar.”

Član 31.

U članu 73. stav 2. reči: „i pravnim licima koja se bave proizvodnjom za vojne potrebe (namenska industrija)” brišu se.

Član 32.

Član 77. stav 1. tačka 2) menja se i glasi:

„2) zabranu vršenja određenog posla u objektu, delu objekta ili prostoru ako im očigledno pretila opasnost od izbijanja i širenja požara ili ako nisu obezbeđeni uslovi za sigurnu evakuaciju ljudi, dok se drugim protivpožarnim merama (adaptacija objekta, dela objekta ili prostora postavljanjem protivpožarnih zapreka i sl.) ova neposredna opasnost ne otkloni, kao i zabranu upotrebe objekta, ako nije utvrđena podobnost objekta za upotrebu prema članu 36. Zakona;”

U tački 6) reč: „neposredno” briše se, a posle reči: „požara” dodaju se reči: „i obezbede zaštitu ljudi i imovine”.

Član 33.

Član 80. menja se i glasi:

„Član 80.

Nadzor nad građenjem objekata obuhvata:

1) kontrolu da li se građenje vrši prema overenim glavnim projektima, glavnom projektu zaštite od požara i glavnim projektima posebnih sistema i merama zaštite od požara;

2) kontrolu i proveru kvaliteta izvođenja svih vrsta radova i primenu propisa, standarda na koje se tehnički propisi pozivaju i tehničkih normativa iz oblasti zaštite od požara; proveru da li postoje dokazi o kvalitetu materijala, opreme i instalacija koji se ugrađuju, prema overenim glavnim projektima, glavnom projektu zaštite od požara i glavnim projektima posebnih sistema i mera zaštite od požara; davanje uputstva izvođaču radova; saradnju sa projektantom radi obezbeđenja tehnoloških i organizacionih rešenja za izvođenje radova i rešavanje drugih pitanja koja se pojave u toku izvođenja radova.

Nadzor iz stava 1. ovog člana vrši lice koje ispunjava uslove za vršenje stručnog nadzora, u skladu sa propisima o planiranju i izgradnji i koje ima odgovarajuće licence iz čl. 32. i 38. ovog zakona, a pisanim aktom investitora ili njegovog zastupnika je određeno da u toku izvođenja radova obavlja ove poslove.

Ministar propisuje bliže uslove i način oduzimanja ovlašćenja i licenci iz čl. 32. i 38. ovog zakona, kao i sastav i način rada komisije za oduzimanje licenci koju rešenjem obrazuje ministar.

Ministarstvo vodi evidencije o oduzetim ovlašćenjima i licencama iz stava 3. ovog člana.”

KAZNENE ODREDBE

Član 34.

U članu 81. stav 1. tačka 4) menja se i glasi:

„4) obavlja poslove iz člana 44. stav 1, a ne ispunjava propisane uslove i nema ovlašćenje (član 44);”.

Član 35.

U članu 82. stav 1. menja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 300.000 dinara do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne obezbedi tehnički opremljenu i obučenu vatrogasnu jedinicu sa potrebnim brojem vatrogasaca, ne obezbedi sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara i stalno dežurstvo sa potrebnim brojem lica stručno osposobljenih za sprovođenje zaštite od požara, ne organizuje sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara s potrebnim brojem lica stručno osposobljenih za sprovođenje zaštite od požara i ne obezbedi adekvatnu opremu i uređaje za gašenje požara (član 24. st. 1, 2. i 3);

2) ne donese Plan zaštite od požara (član 27. st. 1. i 3);

3) ne postupa po proračunima iz plana zaštite od požara (član 27. stav 2);

4) ne donese izmene i dopune plana zaštite od požara (član 27. stav 4);

5) ne istakne na vidljivom mestu plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara (član 27a);

- 6) ne postupa po proračunima iz pravila zaštite od požara (član 28. stav 4);
- 7) ne donese Pravila zaštite od požara (član 28. stav 1);
- 8) ne istakne Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara na vidljivo mesto (član 28. stav 3);
- 9) ne pribavi saglasnost Ministarstva u skladu sa članom 33. st. 1. 2. i 3, članom 34. st. 1. 2. i 3, i članom 35. ovog zakona;
- 10) obavlja tehnološke procese na mestima i način suprotno članu 37. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 11) u objektima visokogradnje ne obezbedi uslove za sigurnu evakuaciju ljudi (član 40. stav 1);
- 12) ne ugradi materijale zahtevanih karakteristika reakcije na požar u skladu sa propisima i standardima, ne pribavi dokaz o karakteristikama reakcije na požar i ne da ga na uvid nadležnom organu (član 40. stav 2);
- 13) ne izvrši postavljanje instalacija na odgovarajući način ili ako materijali za instalacije nemaju odgovarajuće karakteristike u skladu sa propisima i standardima, ne pribavi dokaz od nadležne ustanove i ne da ga na uvid nadležnom organu (član 40. stav 3);
- 14) ugrađene instalacije u objektima ne održava u ispravnom stanju i periodično ne kontroliše u skladu sa tehničkim propisima i standardima na koje se ti propisi pozivaju (član 40. stav 4);
- 15) gradi ili postavlja objekte i druge zapreke na putevima, prolazima, platoima i sličnim prilazima objektima koji su predviđeni za prolaz vatrogasnih vozila ili evakuaciju ljudi i imovine ugroženih požarom (član 41);
- 16) ne ugradi sisteme za otkrivanje i dojavu požara (član 42. stav 1);
- 17) ne ugradi sisteme za gašenje požara (član 42. stav 2);
- 18) ne izradi procenu rizika iz člana 42. ovog zakona (član 42. st. 3. i 4);
- 19) instalacije i uređaje iz člana 43. ovog zakona ne održava u ispravnom i funkcionalnom stanju (član 43);
- 20) ne izvrši kontrolu ispravnosti instalacija i uređaja u skladu sa članom 44. ovog zakona (član 44);
- 21) ne utvrdi preventivne mere zaštite od požara u planu upravljanja zaštićenog područja i ne pribavi saglasnost Ministarstva (član 47);
- 22) smešta zapaljivi materijal na prostoru suprotno članu 48. ovog zakona;
- 23) za vreme žetvenih radova ne preduzima posebne mere zaštite strnih useva od požara (član 49. st. 1. i 2);
- 24) spaljuje ostatke strnih useva, biljnih ostataka i smeća na otvorenom prostoru (član 50. stav 1);
- 25) ne organizuje protivpožarnu stražu (član 51);
- 26) ne organizuje osnovnu obuku zaposlenih iz oblasti zaštite od požara u propisanom roku i ne vrši praktičnu proveru znanja zaposlenih u propisanom roku (član 53. st. 1. i 6);
- 27) lica koja rade na poslovima zaštite od požara ne pohađaju posebnu obuku iz oblasti zaštite od požara i ne polože stručni ispit najkasnije u roku od godinu dana od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno raspoređivanja na poslove zaštite od požara (član 55. stav 1);

28) ako inspektor ne omogući nesmetano vršenje poslova, ako ne stavi na uvid potrebna dokumenta i predmete i ne pruži drugu traženu pomoć (član 76. stav 2);

29) ako ne sprovede naložene mere zaštite od požara u roku određenom rešenjem nadležnog organa uprave za unutrašnje poslove (čl. 77. i 78);

30) ako povredi rešenje o zabrani (član 79);

31) ne odredi lice za vršenje nadzora nad građenjem objekta (član 80).”

Član 36.

U članu 83. stav 1. tačka 1) briše se.

Dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) ne donese i ne izvrši izmene i dopune plana zaštite od požara (član 27. stav 3);”

Tač. 3) i 4) menjaju se i glase:

„3) ne pribavi mišljenje Ministarstva koje sadrži uslove zaštite od požara i eksplozija (član 29. stav 2);

4) izda upotrebnu dozvolu bez prethodno pribavljene saglasnosti o podobnosti za upotrebu u pogledu sprovedenosti mera zaštite od požara (član 36. stav 6);”.

U tački 5) reči: „(član 53. st. 1. i 5)” zamenjuju se rečima: „(član 53. st. 1. i 6)”.

Član 37.

U članu 84. stav 1. tačka 5) briše se.

Dodaje se tačka 8a) koja glasi:

„8a) ne pribavi saglasnosti u skladu sa čl. 33, 34. i 35. ovog zakona.”

Dodaje se stav 2. koji glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako spaljuje ostatke strnih useva, smeće i biljne ostatke na otvorenom prostoru (član 50. stav 1).”

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 38.

Podzakonski propisi predviđeni ovim zakonom doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 39.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.